

FELELMÉNYEK

Előfizetési árak

Helyben:		Vidéken:	
1 hóra	60 f.	1 hóra	1 K.
1 évre	1 K 80 f.	1 évre	3 K.
3 hóra	3 K 60 f.	1 évre	6 K.
1 évre	7 K 20 f.	1 évre	12 K.

NAPIÓ

Megjelent minden hétköznap este 8 órakor.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Szent István-ter 1.
Egyes szám: hétköznap 2 L.
Vasárnap 4 L.

Főszerkesztő és kiadótlálfelölónos: Barányay Lajos.

Felelős szerkesztő: Major Mihály.

Dr. PROHÁSZKA OTTOKÁR

megyéspüspök pásztorlevele a sebesült hősökért.

Kettős szeretet lángol e szomorú s mégis lelkes időben szívünkben, az egyik az, mely a harcterekről, hol a haza fiaik küzdenek s vérzenek, az égbe néz s forró imában mutatja be szíve érzéseit, aggodalmát s könyörgését az Úrnak; — a másik szeretet az, mely a harctérről hazatérő sebesülteinket fogadja az irgalmas Szamaritánának s a hazaszerető magyarnak kettős könyörületével.

Nem lehet k. h. eléggé dicsőrnem áldozatkészleteket s irgalmas szíveteknek azt a nemes indulatát, mellyel fölajánlatok azt, amitek van s különösen, hogy a Vöröskereszt-egyleti mozgalmat pártoljátok, a sebesülteket — aki hogy bírja — lakásra is fölfogadjátok, a sebesültek részére ágy-neműt, tollvankosokat, párnákat adtok, szóval, hogy megosztjátok hajlékötöket s kenyereket is velük, akik már is véruket ontották s eltűket is fölaldozni készek voltak. Kérlek k. h., hogy tartsatok ki e nemes, krisztusi érületben s e nagylelkű áldozatkésztségben. Becsületére válik ez magatoknak, s az egyháznak éppugy, mint a hazának. Ha már el nem kerülhetjük a háborút, legalább mérsékeljük borzalmait. Ez volt a Vöröskereszt-egylet megalakulásának az indító gondolata. S hál' Istennek, hogy az egylet érvényt szerzett e nemes fölfogásnak két irányban, először az által, hogy a harc bizonyos kegyetlen módjait megszüntette, — azután az által, hogy a sebesültek védelmét s gondozását már a harctéren is lehetőleg biztosítja s ápolásukat a társadalom összes erőinek igénybevételével fölkarolja.

Az ilyen háborus világban átengedjük a Vöröskereszt-egyletnek iskoláinkat is s mindenki lehetőségéhez képest hozzájárul, hogy a községekbe szállított betegek hiányt ne szenvedjenek. Nem mulaszthatom el e helyen is fölemlíteni, hogy mily áldozatkészek voltak községek; így pl. egy községben 48 óra alatt 150 tollpárnát hordtak össze s azokat a Vöröskereszt-egylet rendelkezésére bocsátották; egy ősi kuria asszonyai 2 nap alatt 150 párna-huzatot varrtak meg. Mindannyiát az a gondolat lelkesítette, hogy a visszatérő, hazánkért vérző sebesülteink az oly régen nélkülözött édes otthon emlékeként legalább egy-egy párnát kaphassanak — egyelőre — gondtelt s megkínzott fejük alá pihenőhelyükre. Isten áldja s tartsa az ilyen áldott, munkás kezű nőket, a lelkes vezetőket, akik fáradhatatlan buzgalommal járnak sorra a házakat s adakozásra szólítják fel azok lakóit. Áldja meg a jörelkü adakozókat, kik inkább a pusztta földön pihennének, csakhogy adományukkal könnyítsenek a szenvedő hadfiak kínjain.

Nem kételkedem, hogy e részben a lelkipásztorokat és hiveket egy közös szent érzés járja át. A hívek szívesen veszik a buzdító szót, a lelkipásztorok pedig ki nem fogynak a szorgos szeretetből, fölvilágosítanak s lelkesítenek, figyelmeztetnek s vigasztalnak; meglátogatják a sebesülteket s imádkoznak velük. Méltán remélhetjük, hogy ez a közös, jó törekvést igazán megsegíti az Isten s áldás lez rajta. Azonban, Kedves Híveim, ez

csak az egyik megnyilvánulása a keresztény szeretetnek, mellyel, azt mondom, lelkünknek csak a fele van elfoglalva s bármily szeretettel végezzük is ezt a munkát, teljesen meg nem nyugodhatunk benne; nem nyugodhatunk meg pedig azért, mert a lelkünk másik fele megsze távol jár; azt az aggodalom viszi, merre a csaták állnak. Az arrafelé jár, hol a puszkagolyók süvöltöttek; hol a gránátok búgnak s a schrapnellek robbannak. Az látja a magyar zászlókat a füstben lobogni, látja azokat néha meginogni, mikor tülerővel állnak szemközt. Ilyenkor azután szerető s aggódo lelkünk föltekint az égbe s a halál pusztító hatalmaival szemben kitör belőlünk ösztönszerűen az ima: „Ments meg Uram, minket, mert elveszünk.” Imádságunk kíséri fiainkat, férjeinket, édes apáinkat s testvéreinket a harcok veszedelmei közt; másképp nem kísérhetjük őket, hát így kísérrjük. Elszorult szívvel kérdezzük: ugyan, merre járhat most, — mi van vele, — ép, egészséges-e még, vagy tán megsebesült? Ki tudja, él-e még? Ime K. H., fájdalmas anyaság, fájdalmas hitvesség, fájdalmas gyermekség, fájdalmas testvérség most a mi osztályrésztünk s olyan az életünk, mintha az egész hét csupa péntekből, még pedig fájdalmas péntekből állna. De nem szabad elcsüggednünk; hiszen ők sem csüggednek, akiket szeretünk! Sőt többet mondok, nemcsak nem szabad csüggednünk, hanem ellenkezőleg még kell feszítenünk lelkünk összes erőit s ha valamikor; hát most kell megostromolnunk az eget, megengesztelnünk az Istent, most kell kérnünk s közbenjárunk testvéreinkért. Nagy szükségében az anyaszentegyház szüntelenül imádkozik. Imádkozik lélekért s lel-

kesülésért, imádkozik türelmért s kitartásért, imádkozik a fegyverek diadaláért s az igazságos ügy győzelméért. Imádkozunk hát mi is, imádkozunk hősiesen, imádkozunk buzgón, mint akik „kiöntik szívüket az Úr-előtt.” E célból elrendelem, hogy október 4-én, az Olvasós-Boldogasszony vasárnapján, a királyi Felsőge nevenapján, Szentésgimádsást tartjunk. Tétessék ki a vasárnap mise elején, — ahol több szent mise van, mindjárt azelsőben — az Oltárszentség s vegyünk buzgón részt imádságban naplementéig, amikor a litánia megtartásával záródik majd a szentésgimádsás.

Ez áhitatunkban először is engeszteljük meg az isteni Felsőget azért a sok hitellenségért s erkölcsatlenségért, melynek büntetései ránk zúdítja most a háború őrveit. Fohászodjunk fel az öreg Tóbjással, ki így imádkozott: „Igaz, vagy Uram és minden ítéleteid igazak és minden utad ingalom és igazság és ítélet. És most Uram, emlékezzél meg rólam és ne állj bosszút büneimért és ne emlékezzél meg az én vétkeimről vagy atyáimról. Mivelhogy nem engedelmeskedtünk a te parancsainak, azért adattunk ragadományra, fogságra és halálra, csúfságra és gyalázatra; — nem cselekedtünk parancsaid szerint és nem jártunk igazán előtted! Most tehát Uram, akaratod szerint cselekedjél velem.” (Tob. 3, 2—6.) Miután azonban tudjuk, hogy az Isten nem akarja a bűnös halálát; hanem hogy megtérjen és éljen; azért az engesztelés s a hódolat érzelmeinek bemutatása után bizalommal fordulunk megint az Urhoz s kérünk segítséget. „Segíts ki minket a szöröngásból kiáltjuk a Zsoltárossal — mert hiábavaló az ember segédelme” (Zsolt. 59, 13.) s ismét-

SÖVEGJARTÓ vászonáruhaza, Barátok épülete.

Nagy választék ágy és asztalneműek, paplanok, finom takarók, szintartó zefírek, törülközők, szőnyegek stb.

olcsó szabott árak mellett.

Mai napunk 4 oldal.

Harcórra vonultaknak szerezünk be meleg téli alsóruházatot

Melleg teveször felvétel — 80, 150, 360 K   Melleg teveször rövidharisnyák 2-20, 3-4 — K   Fehérgyapjú hámleplegők 1-20, 1-50 K
Teveször, őrmellegítők — 80, 140, 150 K   Dupla teveször, köztűk — 240, 360 K   Teveször térd és lábazavédők 3-4 — K

Valódi tervező takarók, újjasmellények, tábori hálószakok, gumiköpenyeg Dr. Jaeger-féle meleg alsóingek, nadrágok olcsó, szabott árakon.

KNAZOVITZKY divataruházában. TELEFON 163.

„Hallgasd meg, Isten, az én könyörgésemet; figyelmezz imádságomra! A föld határaitól kiáltok hozzád, mivel szorongattatik szívem... Te fölemlesz engem s vezérelsz engem; mert reményemem lettél s erősség toronyává az ellenség ellen!” (Zsolt. 60, 1-4.) „Hallgasd meg, Isten, az én imádságomat, mikor könyörgök; az ellenség

félelmétől mentsd meg lelkemet.” (63, 1.)
Igy akarunk imádkozni alázatos és megtörődött szívvel; így akarjuk megostromolni az Isten igralmát s könyörületét s azután bizni s reménykedni akarunk, mert az alázatos szívet Isten nem veti meg s tudjuk, hogy aki benne bíz, az meg nem csalatkozik. Ügylegyenl

ség ellen intézett egyik támadás alkalmával a parancsnoksága alatt álló és az ötödik gyalogos pótezeredhez tartozó zászlóaljnak élén rohamra indult, megsebesült. A golyó, amely a herceget érte, a hátgerincen át hatolt be és a jobb lágyék táján jött ki. A sebesülés aggodalomra nem ad okot. A herceget a tábori sebészek vették ápolás alá, holnap pedig Hrupanjba viszt.

A Verduntól délre lévő záróerőd vonal elleni támadásunk sikeresen túllépte a keleti szélén levő Copeterraint, amelyet a 8. francia hadtest védelmezett.

Verdun északkeleti frontján az ellenség kitéréseit visszautasítottuk.

Toulól északra tüzérségünk rajtatűtött a táborozó francia csapatokon.

Egyébként a francia harcra nem fordultak elő. Belgiumban és keleten a helyzet változatlan.

Egyéb hírek.

(Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

A fővárosi lapok a német hadikölcsön példátlan és nagyszertű sikerében az angol machinációk fölött aratott döntő győzelem előjelét látják.

Stockholm szept. 21.

A francia kölcsön terve Amerikában véglegesen megfeneklett, minek következtében Franciaország most Londonban kísérletezik.

Szofia szept. 21.

Egy bolgár röpirat adatok felsorolásával ismerteti Oroszország hírszögét és erőszakoskodó politikáját, az oroszok által insonnált politikai gyilkolásokat sorolja fel annak megállapításával, hogy a szarajevói merényletet is kétségtelenül az orosz diplomácia tudtával készítették elő.

Előnyomulásunk Szerbiában.

Német sikerek nyugaton. — A diadalmas Hindenburg. A serajevói gyilkoscinkos megsebesült.

Csapataink győzelmei.

(Mitrovica, szeptember 20. — A „Magyar Hírlap” tudósítása.)
Amióta a szerb betöréseket csapataink véresen visszaverték és seregeink átkeltek a Drinán — amint hiteles információk alapján jelenthetem — az osztrák-magyar déli hadsereg győzelmesen vonult elő Szerbiában. A Drina és a Száva közelében még a múlt hét első felében elfoglaltuk Drenovácot, miután ott az ellenálló szerb csapatokat véresen szétvertük. E harc után tovább nyomultak csapataink és birtokukba vették Pricinovic

és Sevalicse községeket is, ahol a szerbek újabb vereségeket szenvedtek. Jelenleg megszállva tartjuk ezt az egész vidéket és csapataink, amelyek e községektől délre harcolnak, így folyamatos kontaktusban lehetnek hadseregünkkel. Drenovában tábori körházat állítottunk föl és Sevalicsén át történik az élelmiszer- és lőszer-szállítás küzdő csapataink után.

György herceg megsebesült

(Miniszterelnökség távirata.)
Nisből jelentik: A szerb sajtóiroda közli e hó 20-i kelettel: Amikor György herceg az ellen-

Hindenburg ellen.

A „Vossische Zeitung” közli a „Daily Mail” egyik híré, amely szerint Pétervirott rendkívül intézkedéseket tesznek, hogy Hindenburg tábornokot fölirtóztassák, aki 750.000 főnyi sereggel már orosz területen áll és kész offenzívába lépve Varsó felé vonulni, ez pedig arra kényszerítené Oroszországot, hogy Galiciában az osztrákok ellen operáló hadseregek tatemes részét Hindenburg ellen küldjék.

LEGUJABB.

Német sikerek nyugaton.

(Miniszterelnökség sajtóosztályából.)

Berlin szept. A nagyvezérkar közli: A Reims körül vívott harcokban meghódítottuk Graenelle városát magaslattal és előnyomulásunk közben az égből Reims ellen elfoglaltuk Betcheny helységet.

TÁRCA.

Kritika egy templom festéséről.

Mayer Antal iparművészeti tanár festette ki az adonyi plebánia templomát s munkájáról Fieber Henrik, a kiváló egyházművész, a következőket mondja:

Az adonyi plebánia-templom ki-festéséről van szerencsém személyes tapasztalat alapján a következő véleményt adni:

Rendesen nem szívesen állítok ki ily munkákról bizonyítványt. A mai művészietlen időkben az ilyen művészeti bizonyítványok szellemi szegénységünknek szegyenletes tanúságai. Az u. n. műintézetek és akadémiai diplomával rendelkező templomfestők rendszerint tönkreteszik még azt a kevés művészi értéket is, ami falusi templomaink-

ban megmaradt. Mert sem a régi stílusok szépségét valójában nem ismerik, sem eredeti és értékes újat alkotni nem képesek. Így aztán siralmas sablonokkal ékeltelik el templomainkat. Különösen barokk-egyházaikat fenyegeti a veszedelem, hogy a régi nagy mesterek kontár másolásával nemzedékekre megrontják a nép jó ízlését. Azt hiszik, hogy kagyló, pálmamotívumok, a hit-remény-szeretet szimbólumaival, gomolygó felhőkkel, szárnyas angyalfejekkel, barokkstíliú templomfestést produkálnak. Ily körülmények között jobb szeretem a meszelt falusi templomokat a maguk egyszerűségében.

Az adonyi templom szerencsés volt a kifestésnél. Olyan művészre akadt, aki az Irás szavai szerint: profert de thesauro suo nova et vetera. Mayer Antal iparművészeti tanár már számos munkájával remekelt az egyházművészet terén. Pannonhalmán is az ősi székes-egyházban a nova et vetera sze-

rencsés összhangbahozásával vált ki. Adonyban szerény keretekben hasonló fényes eredményt ért el.

Nem folyamodott a szokásos rekvizitumokhoz, a barokk agyoncsépelet motívumaihoz. Helyesen úgy fogta föl feladatát, hogy a barokk-épület építészeti tagolását kell tiszteletben tartania és kiemelnie. Minden festői elem az építészeti elemek érvényesítésére törekszik s így a templomot művészi módon kitágította és megosszta. Azo-nfelül híven a barokkfestészt szelleméhez, a templom deris hangulatát fokozza, színgazdagságával ánnepélyessé teszi. Erőtéljes és változatos színelőzést pedig mesteri kézzel harmonizálja. A díszítő elemek gazdagsága meg egyenesen mesés. Selmé a régiek megőrzése, kisajátítása vagy utánzása. A legjáratosabb műtörténész sem lesz képes a díszítő részlet-rajzok történelmi őseit felkutatni. A művész valóban önkékből merített; proferebat de thesauro suo

nova. Patronnal dolgozva nem hazudja a plaszticitást; síkba megvonuló díszítés voltát őszintén bevallja. És mégis a legművészebb hatást éri el. A technikai rész hasonló elismerés illeti. Gaál Lajos iparművészeti iskolát végzett festő Mayer tanár intencióit művészi megértéssel valósította meg. A mesteremberi rész, a gondos kivitel, az anyagok kiválósága, a tiszta munka, külön dicséretet érdemelnek.

Szóval mindenki örömmel szemlélheti művét, amely messze kimagaslal az áldatlan egyházművészeti özőnyviből. A há-tem is a világ csodája, de műtörténelmi értékű, amely megérdemli, hogy az egyházmegye papsága oda zárandólvá okulást merítsen hasonló feladatok végzéséhez.

Fieber Henrik

egyházművészeti szakember

OFITZER JÁNOS
női- és férfi divatruháktára

dor-utca 5. Telefon 49.

HIREK.

A városi árvaház igazgatótanácsa kedden d. e. 9 óraker...
lést tartott, amelyen az árvaházba
felveendő gyermekekről határozott.

A régi létszám csak kétivel kevesebbedett, az új árvaházban 10 leányra és 10 fiúra van hely. Ide azonban véglegesen csak akkor vehetők fel a gyermekek, ha a városi közgyűlés az erre vonatkozó költségét megszavazza.

A városi közegészségügyi bizottság ma délután fél 3 óraker a kolera elleni óvintézkedésekkel kapcsolatban megtekint a vízvezeték és a járványkórházat. A polgármester a fokozott óvatosságra való szükségéből még egy járványkórháznak alkalmas helyiséget keres.

Adomány Kaszás Lajos a múlt kori 500 K-s adományát újabban 100 koronával toldta meg, mely utóbbi összeget az önkéntes mentők pénztárának adományozta.

A kórházak felállítására, valamint berendezési tárgyakra stb. vonatkozó felajánlások a testületek és magánosok nemesszolgálatkészsége folytán oly nagy arányban érkeznek, hogy a felajánlások elintézése, a tárgyak átvétele stb. a dolog természeténél fogva kézeledelmet szenved, amely körülményre az ajánlattevők figyelmébe ezúton felhívatik. Miniszterelnökség sajtóosztálya.

A lowcseni állás. Megirtuk tegnapi számunkban, hogy a Vöröskereszt vasuti üdítő állomása érdekében fogást csinált. Egy Feldmann Antal nevű elhagyatott külsejű ember érkezett felkötött karral hátfőn délután a sebestuli katonakórházba. Lowcseni hősnek adta ki magát, srappel rongosolta szét balkarját. A Vöröskereszt jól tartotta, miközben Feldmann annyi hősiességet hadart össze, hogy egy hadosztálynak is dicsőségére váltak. Ezzel árulta el magát. Akarata ellenére levetköté kezéről a tizméter hosszú bekvést és kiszült, hogy még harcolás sincsen a karján. A vöröskeresztesek jól mulatták az ügyetlen csalafintaságon, amelyre valószínűleg az éhség kényszerítette a lowcseni állást. Feldmann azonban keresi arcot vágott, mert már a kabátja gallér...

ját a rendőr tartotta a kezében. A lowcseni hőstünk kihalgatására került a rendőrségen, ahol azzal mentette magát, hogy katonának ártant beállni. De valami bizonyítvány hiánya miatt nem sikerült, és a katonának beszéltek rá, hogy sebesültnek tessék magát, legalább jól megvendégelik. Terve sikerült is, meg nem is. Amennyiben jóllakott, sikerült, a rajtakapás azonban megzavarta a jóllakás boldog élvezését.

Meleg ruhát a katonáknak! Megjött az őszi eső. Fedél nélkül, sátor nélkül nedves földön fekszenek harcosaink a csatáratén fégyverrel kezükben, hogy megvédjék édes hazánkat, és minket, akik itt hon puhá egyben, védett fedél alatt várjuk a háború kimenetelét. A zord orosz szél végig járja átazott tagjainkat megmberedett ujjaink nehezen emelik a puskát, nehéz selymél két ajkukon - hiszen bátrak ők és hősök! De az elemi harcok ellen csak a meleg ruha védi meg őket. Esz örm dereki fáradt vonásait, midőn a „Hadségélyző”, hosszú-vonata feltűnik, mert abban van felhalmozva a sok jó meleg ruha, az asszonyok áldott kézimunkája! És kezdetét veszi a kiosztás. Améddig a vonat ki nem ürül, szép sorjában kivétel nélkül minden embert ellátnak meleg ruhával. Es mikor kiürül a vonat, a kinek nem jutott belőle, sspadien, lemondással, tele fájdalommal fekszik vissza a sárba, őrhelyére. Asszonyok! magyar anyák! magyar leányok! I fozteket itthon levő családaitoknak egy tal étellel! Kévesebbet! mondjátok le minden nélkülülzhető élvezeti cikkről, és ennek árán készítétek meleg ruhákat. Tegyetek most félre pár hélig minden házi dolgot, és csak varrjátok, csak kösseitek! hogy ne legyen egyetlen harcosunk se, akinek arca elborult, Hadségélyző, vonat távozása után, ne legyen egy se, a ki áldást ne küldhetne a jószágos dolgos kezek tulajdonosainak. Egyes személyek küldeményét egy posta nem képes továbbítani. De a Hadségélyző Hivatal külön vonatokot indit, és a harcosok után elviszi a szükségeseket. Küldje tehát mindenki a meleg ruhákat a Hadségélyző Bizottság hivatalos helyiségébe (Székesfehérvár, Iskola utca 2. szám) honnét napközben viszi a posta a központi hivatalba. Ti pedig itthon maradt férfiak, akik nem ontjátok véreketek e szentelt földért, adakozzatok melegruhákra azoknak, kik helyettesek is küzdenek! Áznak, fáznak, éheznek harcosaink, míg Ti itthon ültek, kávéházi asztalnál döntitek el a haza sorsát. Adakozzatok, mondjátok le minden nélkülülzhetőről, és adjátok azoknak, kik vétüket, életüket áldozzák Ti érteket! Pénzbeli és természetbeni adományokat a Hadségélyző Bizottsághoz kell küldeni (Iskola u. 2.)

Aranyat-vasért. (Folytatás.) Takács Róza, Furst Viktor, Klauz Jánosné (Karád), Rebek Béliáné (Karád), Szabó Alajosné, Lechner Ferenc és neje, Cezdividovszky János Kálmán, Agócs Rózi, Blöckinger Mária, Tóth Gézáné, Baró Jenőné, Borzsei Mária, Lisznyai Antalné, Gámsz Jánosné, Knazovicky M., Beko Istvánné, Márton Julis, Id. Pény Nándor és neje, Krausz Sámunné, Deutsch Jakabné, Hettyeyné, Steiner Irma, N. N., Csütéri Emil, Molnár Irén, Lőke Istvánné, Tóth Aláné, Szűcs Ilonka, Margit, Irma, N. N., Gröz Ignác, Ilona, Margit, Jenő, Sári, Klein Jolán, Mészöly Mariáné, Fényes Manci, és Panni, Özv. Bárdossy Lajosné, Verebi Vég Mária, dr. Tunner Károlyné, Vinczi Bózi, dr. Viola Ignác, Jádorny Er-

zsike, Csósz Julia, Resánszky Bózi, Király Anna és Róza, Halász Irén és Bözsi, Lehota Julia, Varga Istvánné, Simon Mária, Irén, Özv. Gáncy Flórisné, Özv. Máté Pálné, László, Ferenc és Jenő, Váradai Mihály, dr. Csöppenszky Mihályné, Emhecht Il, Mancs, Polcer Emilia, Ifj. Sréter István, Destek Adolfné, Mígyi, Rhuz Gyula, Mandi, Gyenes Rézsi, Radó Tamásné, Látics György, Dobris Flóri, Breznovcics Anna, Katala, Horváth Gizella, Fejes Mariska, Gábor, Haraszti nővérek, Signitz Vilmos és neje, Barna Ilonka, Mariska, Emma, Özv. Polcer Jánosné, Fenyves Jenőné, Kálmár Róza, Csendes Gézáné, Deutsch Józsefné, Horváth Anna, Weisz Margit, József, Özv. Jungvirth Simonné, Grünvald Margit, Háder Zsigmondné, Erzi, Huszár Aranka (Csőr), Grünspan Jenőné, Goldsmid Béla, Széjessy Mihály (Hajmáskér), Siki Gyuzsi, Gáspár, Cseryni Sári, Lukács Jenőné, Klári, Teleki Sándorné, Szilgyey Miklós és neje, Szilgyey Ödön, Lichtnecker Juliska, Pirokska, Özv. Grünfeld Gáborné, (Borbála pusztá) Szűs Lipótné, Borsányiné, Szahonyi Sándor, Széhely Erzi, Tócs Erzi, Arany Katalin, Stéger Julia, Varga Mari, Szahonyi Sándorné, Fister Katalin, Hajdóna Julia, Kallaur Mari, Weiszjonat Mari, Özv. Kummel Frigyesné, Páncél Juli.

Pénzsel váltották meg vasgyűrűjüket: Csahás Béla (Bodakajtorszentiván), 40 korona; Szabórics Jenő, Hánel Hugoné, Deutsch Aladár, Csapó István és neje, Csapó Irma és Amália, Lukács Jenőné, 20-20 K, Bónay Lajosné, Bajk-Miklósné, 10-10 K, T. Nagy Józsefné, Széchenyi Sári grófné, Róth Manóné, Brust Arminné, Hala János, Tornýos N., Paál Elekőné, Pintér Anus, Pinter Baby, Kálmár Emmy, Héberling, Özv. Cuka Istvánné, Mihály József és neje, Fábian Ferenc, Horváth Dénes, Kovács Mariska, Vendég Anna, N. N., Róth Mártonné, N. N., Emmer József, Krusler Ilka, Balogh Ferike, Varg Mari 5-5 K Lóvinger Bözsi, Varga Erzsébet, 6-6 K. Horváth Anna 4 korona.

Az „Aranyat-vasért” mozgalom vasgyűrűit megérkeztek!

A helybelli „Vörös Kereszt-Együt” - fehérméi kimutatása: Schubert és Schléssinger, Bogdán és Nemes, Knazovitzky Béla, Özv. Frey Gyuláné, Özv. Deutsch Józsefné, Kovács Ferencné, Bresztányzky Karolin, Lélekő Kálmán Vincéné, Ehrlichné, Zilberberg Károlyné, Dancig és Stelcer Galbavi Jánosné, dr. Lintner Sándorné, Bernstein Sámuelné, Heller Izidor-né, Magera Antalné, Kovács Imréné, Schmöck Józsefné, Vogl Alajosné, Reitmann Ignácné, Deák Ferencné, Némét Jánosné, Ságy Lajosné, Tóth Gézáné, Balassa Sándorné, Csirke Istvánné, Sziget Gyuláné, Mariska, Gyögör Jánosné, Kauffmann Gizi, Kolozsár Mariska, Özv. Révy Gyuláné, Deutsch Armin, Strausz Jenő, Krausz Sámuel, Hirschstein Gyuláné, Labundi Etelka, Bolgár Pálné, Kelemen Árpád, Özv. Klein Józsefné, Biró Jánosné, dr. Eisenbarth Károlyné, Havranék Jenőné, Fodor-né, G. Franciska, Krausz Lajosné, Meister Adolfné, Prékkel Róza (Nagyítósné), Fleischmann Lajosné, Major Irma (Fustazsimon) Hübner Károlyné, dr. Hajós Rézsi, Özv. Deutsch Miklós, Márton Jakabné, Dieballa Györgyné, Berényi Mor-Benedekné, Ságy Gyulaj, Hirschfeld Lajosné, Vigvázó Imréné, dr. Kóvics Lajosné, Tarján Ernőné, Vágó Viktor, Vinczsiné, Gero Jakab-

né, Langráf Gáborné, Grosz Aladárné, Bierbauer Mária, Schubert Margit, Bokstein Józsefné, Csahás Béla (Bodakajtör, Szentiván) Nemesi János, Rauchmanné, Wurm Szidónia, Rónai Lajosné, Borsányi Sári, Ifj. Papp Sándorné, Scheit Mihályné, Nagy Józsefné, Nyáray Istvánné, Lszinó, Fister Jánosné, Bernát Józsefné, Zalka Andrásné, Bogárné, Knittelhoffer Józsefné és Istvánné, Magyaródné, Faradóné, Hegedűsné, Rappné, NN, Süglerné, Almássy Józsefné, Akkermanné, Berregi Györgyné, Balogh Istvánné, Farkas Erzsébet, Regula Józsefné, Zilzer István Kuruc István, Fodor-né, Horváth Mihályné, Stéger Lajosné, Fűrész Józsefné, Szerény Imréné, Tóth Jánosné, Szita Vendelné, Horváth Józsefné, Szabó Gyuláné, Kiss Mária, Juhász Józsefné, Pintér Józsefné, Özv. Paturné, Horváth Istvánné, Hozey Andrásné, Hégyi Erzi, Vize Sámuelné, Havranék, Jánosné, Szekely Miklósné, is nagyon szép ajándékokkal használták a nemes c. nak! Kévesük példájukat és adakozzunk a Vörös Kerest együtnek!

Károly János cs. püspök az áttató sebesültek részére minden kedden két ór husfélélt, egy sült tésztát, két kenyereket és két liter hideg teát a vöröskereszt egylet pályaudvar kirendeltségének.

PIUMÉ kavébohozatal SZÉKESFEHÉRVÁR (KARÁTKOK ÉPÜLETE) : Pörkölti kavéverekekélt amló-érhetelneuek! Saját villamos kavénagyörköltöl! Telefon 250.

A LOLO színház
Szeptember 23-án és 24-én
1. D... partján, (tájkép).
2. Az... trió (variété).
3. Az... lóva, (dráma).
4. Pu... feislült kéro, (hum).
5. A... örös fény.
6. ... (dráma 2 felv.)
7. A... om unokanővéz.
8. ...
9. ... (játék 3 felv.)

Előad... 6 és 9 óraker.
R... és helyárák.
Pen... és szombatón.
Grant...
K...
A...
A...
A...
A...

PÉNTEK, SZOMBAT, septe. 25., septe. 26.
GRANT kapitány
GYERMEKEI
Verne Gyula nyomán 71 fejezet
1. Rendés helyárák!

A mányi jászok: A háborúban megsebesültek számára a kövekhez adtak ágyruhát: Görög Andrásné, Tili Józsefné, Pollauer Józsefné, Parti Györgyné, özv. Radics Jánosné, id. Huj Mihályné, Wencz Józsefné kádár; Böhm Jánosné 2 párnát huzalt, Wolfmajerné 2 párnát huzalt, Mann Jánosné, Parti Antalné, ifj. Mann Imréné, Scheiring Kérolyné, Benédék Ignácné, Pászik Mihályné, Kimmel Ferencné, ifj. Huj Mihályné, Nick Julianna, ifj. Mann Jakabné, Szontag Józsefné, Németh Antalné, Mann Imréné, Fuchs Józsefné, Guliyás Jakabné, Schmiéd Ferencné, Szalcingerné, Peier Imréné, Weisz Szilveszterné, Peier Ferencné, Matyas Józsefné, Anosy Ferencné, Szabó Józsefné, Frech Ferencné, Fuchs Jánosné, Scheibl Tamásné, Ralland Pálné, Udvardi Mihályné, özv. Prusinszky Józsefné, Ernst Mihályné, Bernwalner Józsefné, Kummer Pálné, Bederna Jánosné, Palkovics Ferencné, Schütt Jánosné, ifj. Schmiéd Ferencné, özv. Mann Imréné, Szalai Jánosné, Kovács Jánosné, Mann Jánosné, Hoffer Jánosné, özv. Schmall Ferencné, ifj. Taferner Ferencné, Kimmel Jánosné, Frech Károlyné, Erlein Jánosné, özv. Mattus Jánosné, Pataki Ferencné, Izinger Ferencné, Bishop Mihályné, Bessei Józsefné, Telkes Jánosné, id. Taferner Ferencné, id. Szabó Imréné, Kucs Józsefné, Zigler Györgyné, Zigler Mártonné, ifj. Bernwalner Jánosné, Schmidt Ferencné, Szontag Györgyné, id. Bernwalner Jánosné, id. Mann Jánosné, Rieger Anna, Ralland Ferencné, Gáspár Jánosné, Fuchs Mátyásné, Wächter János 1 párnát huzalt.

Vöröskeresztes hölgyeknek fehér ápoló köpöny 3-4-5 koronáért, karszalag 40, fejkötők, 80 fillérért, kötszerek betegápolási és összes kórházi felszerelésnek Knazovitzky di-vatáruháiban Telefon 163.

Anyakönyvi kimutatás. 1914. azept. 5-től szept. 19-ig. Született. Törvényes fiú 22, leány 20, törvénytelen fiú 0, leány 0, összesen 42. Ezek közül halva született 1. Meghalt fiú 7, leány 6, nő 5, összesen 25. Eszerint a születés a halálozást 17-el multa felül. Há-zasságra lépett 3 pár.

Meghaltak: Szabó Vilma-Róza, r. k. 1 hónapos, Gyümölcs-u. 22. Bencsik Erzsébet, r. k. 8 napos, Maroshegy. Szemeti Irén, r. k. 19 hónapos, Söté-u. 16. Vendég József, r. k. 5 hónapos, Csautora-u. 16. Nyikos István, r. k. 14 hónapos, Csautora-u. 3. Szigeti János, r. k. urad tanító, 38 éves, Seregélyesi-u. 1. Szlits Jánosné, Frank Rozália, r. k. 32 éves, Szedér-u. 2. Maugsch Tibor, r. k. 12 óráig, Kégl György-u. 6. Tóth Lajos, r. k. 1 hónapos, Olaj-u. 2. Csizsár Mária, r. k. 8 hónapos, Zinyi-u. 27. Jobbágy Mária, r. k. 8 hónapos, Királykút-u. 17. Schvéda Gyula, r. k. önálló cziz-sár. 52 éves, Seregélyesi-u. 1. Kolarics Pál, r. k. 46 éves, asz-talos-segéd, Seregélyesi-u. 1. Német Hejdu Mária, r. k. 4 hónapos, Kincseményi-u. 11. Hóber Erzsébet, r. k. 3 hónapos, Homokosor. özv. Vitoris Andrásné, Szabados Jánosné, a városi agyintézet gondozói, 85 éves, Malom-u. 4.

Küta. István, r. k. 7 hónapos, Cserepes-köz-7. Horváth Jánosné, Vendég Erzsébet, r. k. 67 éves, Öreghegy 1283. Özv. Borsányi Jánosné, Nagy Julianna, r. k. 76 éves Olaj-u. 4. Loránt Imre r. k. 4 éves, Seregélyesi-u. 1. Erdeler (Erdeljec) György, r. k. 1 napos, Maroshegy. Holpár Irén r. k. nyug. déli-vasuti pálya-ór, 59 éves, Alsósátatéri dűlő. Saphás Sándor Károly, r. k. ön-álló molnár, 62 éves, Olaj-u. 17. Varga István, r. k. 49 éves, nap-számos, Olaj-u. 2. Özv. Rohonczi Józsefné, Borbély Katalin r. k. 76 éves, Seregélyesi-u. 1.

Kihirdetések: Stáczter Ferenc, r. k. kőmíves segéd és Schmölmajer Mária r. k. Székesfehérvár. Csáder Antal r. k. önálló cipész és Gerlinger Mária r. k. mosónő Székesfehérvár. Pető István r. k. m. á. v. forgalmi díjnok Jákól Somogy u. 5. Deveseri Jozefa, r. k. Székesfehérvár.

Naponta friss vadak Pónta-ken élő ponty és balatoni süllő legszebb fajgyümölcsök. Gebauer Testvéreknél Telefon 340.

Haskótőnek meleg tehénfelniel, valamint jóminőségű meleg alsó-trikót olcsó árért veheti Deutsch Bétánál, Szent Imre-utca, barátok épülete átellenében.

SZINHÁZ.

A három unokánóvér. Ez a címe annak a háromfelvonásos vígjáték-nak, amely szerdán és csütörtökön harsogó kacajt fog varázsolni az Apolló nézőterére. Bátran elmond-hatjuk, hogy Székesfehérvár közön-sége még kevés ilyen sikerült vígjá-tékban gyönyörködhetett. E mellett több igen érdekes kép egészíti ki. Pénteken és szombaton ünneppap-jai lesznek az Apollónak, ekkor kerül ugyanis bemutatásra Werne világhírű regénye: Grant kapitány gyermekei. Jegyek már most vált-na-tók.

A kyburgi kísértet. Regény a német lovagkor **TITKOS VÉRTÖRVÉNYSZÉKEINEK** korából. A Fejermegyei Napló számára Dörle A. nyomán írta Olabola. (84)

Veletek tartok. A Lippe folyó mentén a Teuso; burgi erdő egyik lépcsőjén magas kőfallal bekerítve fekszik Padebörin város. Püspöki székhely. Az erős városi falát is püspök építtette 1010-ben kézdék el és Meiwörk püspök maga tette le a zárókövek-is. A város szívében áll a hatalmas székesegyház, amely az ezert-ötvenes évek alaprajzát mutatja, de főbejárata és keleti része csak 1263-ból való és. XIII. század. fa-ragványival díszes. Kincstárában Sét. Liborius földi maradványait őrzik. büszke kegyelettel. Nem messze a püspöki palotától Szt. Bertalan kapujánál áll, szintén Meinderk püspökségének számai-val homlokzan. az épület a 14. század. A püspöki palota hatalmas pat-kóalaku kőépület, melynek nyug-gati szárnyában volt akkori a bi-res-padebörin-püspöki iskola; ma a birodalom legnagyobb tudorai

Szerkesztői üzenet. S. I. Helyben kritika sem, állja, lapunk sem állja. A kritika azért, mert gyenge, lapunk pedig a há-boru alatt nincsen berendezve vers közlésekre. Még békeben is ritkán, ha tudnánk a vers nagyon meg-állja a kritikát.

APRÓHIRDETESEK.

Eretiltségizt mindennemű iradi gyakorlatban jártas hadmentes egyén azonnali belépésre alkalma-zást keres. Cím a kiadóhivatásban.

Jobb szakacsnó, 54 éves állást keres, esetleg dadának is elmegy. Címe: özv. Wenelovszkyné, sza-kácsné; Szunyog-utca 3.

Egy jókarban levő jégsekrény olcsón eladó. Megtekinthető a vasúti áruaktárban.

Keresek egy pianót megvételle Bővebbet a kiadóhivatásban.

Keresetlek a Belvárosban, vagy ahhoz közel 2-3 szobás urilakás berendezéssel, vagy anélkül. Cím a kiadóhivatásban.

Tolnai utca 30 számú ház eladó, bővebbet Selyem-u. 33 sz. alatt.

Több uriaszony, akinek férje a hadba vonult, urilányt keres társaságnál. Egy helybeli urilány ilyen condició elvállalna. A címekei a kiadóhivatásban tessék küldeni, az továbbítja.

Egy jó írás tő eladó Alsókiraly-sor 14.

ISKOLAKÖNYVEKET VESZ, CSERÉL és ELAD. KAUFMANN, KOSSUTH-UTCA 9. Székesfehérvár.

HAZTARTÁSI, ugyszinte szobafütségi célra kiválóan alkalmas **kőmentés csingervölgyi szízet, valamint porosz és trifaili szízet, bükk és cser-hasáb és vágott fát a legolcsóbb napi ár mellett SZALLIT.**

KLIN MARKUS FIAI fiókja Telefon 216. Székesfehérvár, Simor-utca 15. Az összes építkezési cikkek állandóan raktáron!

SZÉKESFEHÉRVÁRI BUTORKÉSZÍTŐ IPAROSOK SZÖVETKEZETÉNEK BUTORÁRUCSARNOKA

MINT AZ O. K. H. TAGJA ajánlja tagjai által készített butorait, melyekből a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig állandó

NAGY RAKTÁRI Butoraink úgy izlés, mint minőség tekintetében versenyképesek. T. bármely más hasonló nagy és alsórendű raktárak árnyal-ai. Elsőrendű műasztalok, lámpa felhúzó, modern háló-, ebédlő-, saloni- és úr-szobák stb.

Állandó butorkialitás! Kiváló minőségű, tolnai színyűk nagy választékban, kézzel készült anyagok, szarmacsok, kintán, kapható

TELEFON 268. Székesfehérvár Kossuth-u. 10

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvny omdában, Székesfehérvárott.